

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۱۱/۱۳

محمدآصف فقیری

روشن فکری دینی اعجاز قرآنی یا دین گریزی؟ (تحلیل چارچوبی مبانی افراط طالبان' از جزم اندیشی دینی تا دگماتیسیم تمامیت خواهی)

عقل و سیر عقل تا درک حقیقت' که ایمانویل کانت فیلسوف آلمانی نقد عقل محض را در عدم توانی درک عقل در برابر حقیقت می داند' که بر حسب تسلیم شدن در برابر ذات و جوهر یگانه است' مترادف آن مخاطب وحی الهی به مرکزیت عقل که از ریشه صدر یا سینه باشد' است. سیر عقل و روح جوهر انسانی است که بایزید بسطامی از دور کردن مگس از روی خود اجتناب می کرد که مبادا بروی انسان دیگر نشیند و در برابر محکمه باطنی خویش پاسخگو شود' انسان و چیست آن از مولونا جلال الدین محمد بلخی و موجودیت سه صد مراکز پژوهشی مولانا شناسی در غرب' مصادیق بر چشم عقل محض است بسوی درک حقیقت' که دین داری شرق الخصوص افغانستان در وضعیت سیر نزولی قرون وسطا در حالست که دکتر احمد نقیب زاده در اثر علمی تخصصی بنام تاریخ دیپلماسی یکی از دلایل رنسانس یا روشن گرای غرب را موجودیت دین جدید یعنی اسلام در آن زمان می داند. انسان از اوایل پیدایش همواره با دین و عقیده تلفیق شده که عدم فهم از دین چنان تباهی و فلاکت به بار می آورد' که راهی جز تمسک به مرکزیت وحی یا مخاطب الهی یعنی اندیشه نیست' برای درک بیشتر از عدم فهم دین می توان از اینجا آغاز کرد: عقیده کنیم تا بفهمیم یا فهمیم تا عقیده کنیم' البته مبحث فطرت و ذات انسانی در فهمیدن چنان نهفته است' که رسالت دین ارتباط کنش واکنشی انسان(جوهر عقل و روح) با صاحب وحی می باشد' و عمق پُر معنویت دینی چنان فردیت و اصلاح فرد را در غایت فردی' یعنی هیچ کسی به جای کس دیگر در محکمه باطنی خود' لحد و روز رستاخیز پاسخگو نیست' و عدم ولایت بر حسب برابری از قرن هفدهم' در مبانی دموکراسی و حکومت های سیکولار در تضاد روحیه و سرشت دینی نبوده' که مصادیق فی الدنیا حسنه را از مجرای تخصص گرای یا سیکولار سیاسی نه فلسفی می توان تبیین کرد' که ماده ۳ قانون اساسی ۱۳۸۲ جمهوری اسلامی افغانستان بستر بر سکولاریسم سیاسی بود زیرا گفته شده بود' که قوانین در تضاد نباشند نه در متابعت' که با این همه اختلافات و دیدگاه های کوناگون دینی متابعت ناممکن ترین راه بر تصویب و اجرا قوانین می شد. که مبانی فکری طالبان چنان تهی معنی و بدور از جوهر عقلی انسانی می باشند' که بطور فشرده چند مورد آنرا با حکمت دینی تطبیق می دهیم: ظواهر همچون ریش و دستار در پیش از اسلام در اعراب به منظور مصونیت روی از سوختن آفتاب و محافظت سر توسط دستار مروج بود' و اینکه این مورد محیط زیستی را پیامبر معظم صلوات علیه نیز انجام دادند' بدور از حکمت و فضیلت نیست' ولی نمی شود ارزش روح منور و عقل منکشف را بآن خلاصه کرد' مثلاً مادر ما أم المومنین در حادثه افک' پاکدامنی وی از مبانی مصفای قلب و بینش عقل را عریان می کند' که برقه یا حجاب اسلامی بیدون آن به معنی رستگاری نیست' و عدم مکاتب دختران برحسب بینش عقلی و معنوی جفای بر رسالت أم المومنین است. فتح مکه یا فتح القلوب به رهبری حضرت محمد سلام الله علیها' در ربودن دلها که وصف اخلاقی را خدا کرد و بیدون کشیدن شمشیر از غلاف صورت گرفت' و پاره جدا شده از اسلام به مفاهیم توجیه جهاد و بستر مناسب به کشاندن جنگ های نیابتی قدرت های جهان که خود خدمت بر امپریالیسم غرب شده و مکتب فکری افرادی وهابیت حاکم بر طالب افغانستان' چنان دین زدگی ایجاد کرده که دفاع از سرزمین امر مقدس همه کشورهای اسلامی و غیر اسلامی را با بالا بردن اقدسیت شهادت و جهاد خود تعریف شده و کلمه استشهادی را مخترع شدند' که در تضاد با حکمت و خلقت اسانی بوده' که این رمز خلقت در شناخت است' نه در مُردن' اگر مردن هدف خلقت می بود' که پیدا نمی شدیم' هدف خلقت در شناخت پدیده ها بر سعادت دنیوی و درک حقیقت برحسب منفعت معنوی است که فرسنگ ها دور از بینش طالبانی می باشند' از اندیشه های قومی و زبانی مجریان بیست ساله دوره جمهوریت صوری' طالبان به حد مطلوب استفاده کردند و گستره آن نیز مشهود است' که مبارزه اسلام در برابر تعصب و قوم گرایی حاجت به تفسیر و تحلیل ندارد.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

در حدیث صحیح منقول که فردی نزد آن حضرت صلی الله و علیه و سلم آمد از پیوند درختی اجازه گرفت که در تیرماه حاصل نکرد که موضوع حاصل را بحضور مبارک می گوید که آن حضرت چنین ارشاد می فرماید: به آنچه که فرستاده شده ام سوال کنید. و مترادف این ده و صدها مصداق دیگر بر تخصص گرای است که می شود دولت دو رکنی تاسیس کرد یعنی رئیس کشور ناظر بر تشریفات و جایگاه دینی و رئیس دولت همچون الگو انگلستان منتخب مردم برای خدمت مردم از مجرای تخصص در دستگاه حکومتی که بیرون شک این امر ضرورت به استقلال دارد و گروه حاکم در رهبریت موسس شونده توسط عناصر بیرونی و در قشر و سطح پایانی دین زدگی و جهل بدوی توده ها که مشروعیت دینی مدنی است بر مقاومت و مبارزه های آزادی طلبان تا رسیدن به دولت مشروع البته دولت مدرن و نوآوری های برق آسای مدنی در رفاه و رستگاری انسان در حیطه اعجاز قرآن که توسط شاه نعمت الله دهلوی تفسیر شده است قابل هضم است.

در باب آزادی ها و دکترین همچون هانا آرننت به این نتیجه می توان دست یافت هر چه فهم انسان متعالی شود بستر بیشتر به آزادی و آزادی مسبب سعادت و معنویت انسانی می شود که جدا سازی همچون آزادی غربی و شرقی بدور از سرشت انسانی است که اینجا جهان زیستی در حیطه حقوق فرهنگی قابل تحلیل است و نباید حقوق فرهنگی بین المللی که تاثیر گزاری و تاثیر پذیری می باشند با آزادی ها خلط شود زیرا ژان ژاک رسو فیلسوف تاثیر گزار انقلاب کبیر فرانسه معتقد بود زمانه که در برابر انسان ها دیوار سرحد بنام این کشور و آن کشور کشیده شد امنیت انسان سلب و آزادی به بردگی در همه جا مبدل شد برخلاف آنکه انسان آزاد آفریده شده است. اندیشه بکر افلاطون براینکه فلسفه حکومت کند و فریدریش هگل آلمانی هم انقلاب کبیر فرانسه را رسیدن انسان به مقام که بخود تکیه کرده گفته است و پدر معنوی حقوق بشر معاصر جان لاک انگلستانی برابری عدم ولایت و آزادی بیان را حق آزادی های فردی انسان مدرن گفته است.

یادداشت: موارد فوق به گونه فشرده و کلی بیان شده که در مباحث مرتبط با منابع دست اول اسلام نویسنده و تحلیل گر آمده بحث می باشد و از دیوان عرفانی بحرالوجود- باب چیستی انسان عزل شماره ۵ را نیز ضمیمه کرده است:

چیست یا از کیست انسان؟

نور اثبات نار نفی، در وجود کیستم؟
گر عشقست وجود، آینه دار کیستم؟
عقل خام و تصور خجل، تامن در منم
یافته لامنتهی، کامل نافرجام کیستم؟
گاه خزان و بهارم، گاه در هجر زمستانی
کاندر تغییرات وجود، از مدبر کیستم؟
ساختار تهی معناست، زدرون نجستن
مشت خاک را جوهری، کلید کنز کیستم؟
هر طرف بشتافتی، آسایش اینجا نباقتی
غایت چو از آنسو، اصل و ریشه کیستم؟
اصل من اوست، تا جستجوی دوست
سر بسر عمرم جوانی، در بهار کیستم؟
در خانه بی سقف، نامعین مساحت
لامکان منزل، بی نام و نشان کیستم؟

پژوهشگر علوم سیاسی و مطالعات فلسفه و عرفانی اسلام

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ